

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114203500
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2114203500.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov: Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - Ing. U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. X, I., otec - B. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX, o zvýšenie výživného na maloletú, o odvolaní otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 17. apríla 2014, č. k. 8P/16/2014-41, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči mal. W. na sumu 95,- eur mesačne s účinnosťou od 07.02.2014. Zároveň určil nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 07.02.2014 do 17.04.2014 vo výške 27,70 eur, ktorý povolil otcovi platiť v splátkach po 1,- eure mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 03.05.2010, č. k 37P/6/2010-37 v časti výživného na mal. W.. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka maloletej sa domáhala návrhom zvýšenia výživného na mal. W. zo sumy 85,- eur na 190,- eur mesačne. Otec s návrhom nesúhlasil. Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní zistil, že naposledy bolo o výživnom na maloletú rozhodnuté rozsudkom zo dňa 03.05.2010, č. k. 37P/6/2010-37 a to vo výške 85,- eur mesačne, keď v tej dobe maloletá navštevovala základnú školu. Matka maloletej dosahovala príjem 900,- eur, mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dospelému synovi U. a otec maloletej dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 700, eur, taktiež mal vyživovaciu povinnosť voči dospelému synovi U. vo výške 130,- eur a ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. K.. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 62, §75, §76 ods. 1, §77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že návrhu matky je možné čiastočne vyhovieť. Naposledy maloletá pri rozhodovaní o výživnom navštevovala 5.roč. základnej školy. Od tejto doby uplynulo dlhšie časové obdobie, v ktorom došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ktorá navštevuje 4.roč. osemročného gymnázia. Maloletá žije spolu s matkou a plnoletým bratom U., ktorý navštevuje 2.roč. vysokej školy. Neboli preukázané zvýšené výdavky na výživu maloletej. Táto má výdavky so stravovaním v škole a volejbalom, ktorému sa venuje aktívne. Na strane matky sa od posledného rozhodnutia o výživnom zmenili pomery tým, že sa jej podstatne zvýšil príjem a to na sumu 1.514,42 eur. Na základe toho má súd za to, že matka maloletej je schopná plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletej vo vyššej miere ako otec. Matka poberá prídavky na maloletú. Na strane otca došlo od posledného rozhodovania o výživnom k zmene, nakoľko mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. U., s ktorou je jeho partnerka na materskej dovolenke. Od posledného rozhodnutia sa mu zvýšil príjem, avšak len nepatrne a to na sumu

879,39 eur. Príjem otca je ovplyvnený aj počtom nadčasových hodín, ktoré odpracoval v rozhodnom období. Otec žije v domácnosti so svojou partnerkou, ktorá je t. č. na rodičovskej dovolenke s dvoma maloletými deťmi K. a U.. Otec nie je vlastníkom nehnuteľností, v ktorej rodina žije. Podľa vyjadrenia otca prispieva na domácnosť sumou 300,- eur, ktorá skutočnosť preukazuje, že jeho pomery mu umožňujú prispievať v tejto sume. Mal súd preukázané, že otec disponuje s úsporami, z ktorých je schopný uhradiť aj bežné výdavky a teda aj výživné, ktoré má prednosť pred ostatnými výdavkami otca. Nie je vlastníkom nehnuteľnosti, pričom časť finančných prostriedkov z vyporiadania BSM použil na rodinný dom svojej partnerky, časť jej daroval, časť použil na kúpu osobného motorového vozidla. Na základe uvedeného vyplýva, že otec má možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletej vo zvýšenej výške a to v sume 95,- eur, ktorú súd prvého stupňa považoval za primeranú k preukázaným schopnostiam a možnostiam, ako aj k odôvodneným potrebám maloletej. Keďže otec maloletej neprispieval zvýšenou sumou od 07.02.2014 teda od podania návrhu vznikol mu na výživnom nedoplatok vo výške 27,70 eur za obdobie od 07.02.2014 do 17.04.2014, ktorý mu povolil súd splácať v mesačných splátkach po 1 eure spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie otec maloletej. Uviedol, že okrem výživného na mal. W. platí aj výživné na plnoletého syna U., t.č. v sume 150,- eur, má ďalšie vyživovacie povinnosti na maloleté dcéry K., nar. v roku XXXX a U. nar. XX.XX.XXXX, ktoré žijú s ním v spoločnej domácnosti, sú odkázané na jeho príjem, nakoľko ich matka je t. č. na rodičovskej dovolenke. Dcéra K. nastupuje v septembri 2014 do základnej školy. Jeho príjem sa zvýšil len nepatrne a je ovplyvnený nadmerným odpracovaním nadčasových hodín, čo je len sezónna záležitosť. Naopak matke maloletej sa podstatne zvýšil príjem, preto nesúhlasí so zvýšením výživného žiada, aby súd ponechal výživné v sume 85,- eur mesačne ako bolo naposledy určené.

Matka maloletej v prvom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súhlasí s odvolaním otca a s ponechaním výživného v sume 85,- eur mesačne. Následne vo vyjadrení uviedla, že nemieni vziať svoj návrh späť, naďalej trvá na zvýšení výživného. Uviedla, že dcéra W. za posledné 4 roky narástla zo 150 cm na 174 cm, má zvýšené náklady na stravovanie, oblečenie 11.roč. dieťaťa je rozdielne ako 15.roč. dieťaťa, navštevujúceho osemročné gymnázium. Poukázala na skutočnosť, že otec s maloletou sa stýka počas víkendov len sporadicky, netrávi s ňou ani prázdniny, ani sviatky, neberie ju na dovolenky, nekupuje jej oblečenie. Otec maloletej bezodplatne odovzdal svojej peniaze priateľke na výstavbu jej rodinného domu, v ktorom nemá žiadny podiel, ktoré konanie považuje za účelové. Upozornila na fakt, že žiadny z majetkov otca dieťaťa a jeho priateľky nie je zaťažený žiadnym úverom, prevádzkovanie dvoch motorových vozidiel v rodine tiež nie je znakom žitia na úrovni životného minima. V mesiaci jún 2014 otec s priateľkou a deťmi absolvoval dovolenku v Taliansku. Z týchto dôvodov považuje konanie otca dieťaťa s nakladaným s jeho majetkom za účelové s cieľom nehradiť zvýšené výživné a bezohľadné voči deťom z prvého manželstva.

Kolízny opatrovník doporučil rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. postupom podľa ust. § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 37P/6/2010 je zvýšenie výživného otca na mal. W. H. nar. XX.XX.XXXX, ktorého sa matka maloletej domáhala návrhom a to zo sumy 85,- eur na 190,- eur mesačne s účinnosťou od 07.02.2014.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd zvýšil výživné na mal. W. s účinnosťou od 07.02.2014 zo sumy 85,- eur na 95,- eur mesačne, zároveň určil nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 07.02.2014 do 17.04.2014 vo výške 27,70 eur, ktorý povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 1,- eure mesačne spolu s dlžným výživným pod stratou výhody splátok.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie

rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Pri rozhodovaní o zmene výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pri tom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného resp. oprávneného, alebo objektívne napr. vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 Zákona o rodine už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama o sebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, kedy došlo k zmene pomerov.

Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností žiť sa sám, schopností starať sa o seba a pod. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napr. súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prehliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, keď je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný sta, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosť, pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Z obsahu spisu vyplýva, že výživné otca k mal. W. bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 03.05.2010, č. k. 37P/6/2010-37, ktorým rozsudkom bol otec zaviazaný platiť na mal. W. sumou 85,- eur a zároveň na syna U. sumou 130,- eur mesačne. Matka mal. W. v tej dobe dosahovala čistý mesačný príjem 890,- eur a mala vyživovaciu povinnosť voči synovi U.. Otec maloletej dosahoval v tej dobe príjem 700,- eur, mal ďalšie dve vyživovacie povinnosti a to voči synovi U. v sume 130,- eur a voči mal. K. pochádzajúcej z jeho partnerského vzťahu. V súčasnosti matka žije v spoločnej domácnosti s mal. W. a plnoletým synom U.. Maloletá navštevuje 5.roč. osemročného gymnázia. Matka maloletej je riadne zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 1.514,- eur. Okrem mal. W. má vyživovaciu povinnosť voči dospelému synovi U., ktorý študuje na vysokej škole. Matka má s maloletou výdavky bežné, zvýšené sú len v dôsledku aktívneho venovania sa maloletej volejbalu. Otec maloletej žije v partnerskom vzťahu v rodinnom dome vlastnícky patriacom jeho partnerke. Je riadne zamestnaný, z potvrdenia, ktoré si vyžiadal odvolací súd vyplynulo, že za obdobie od 01.03.2014 do 01.09.2014 dosiahol čistý mesačný príjem 1.001,58 eur. Okrem mal. W. má tri vyživovacie povinnosti a to voči plnoletému synovi U. vo výške 150,- eur mesačne a k deťom pochádzajúcim z terajšieho partnerského

vzťahu mal. K. a mal. U.. Otec sa s mal. dcérou nestretáva pravidelne tak ako mal určený styk, stretávajú sa sporadicky, iným podstatným spôsobom ako hradením výživného sa na výžive a výchove dcéry nepodieľa.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie naplnenia zákonných podmienok pre zvýšenie výživného za situácie, keď prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, jeho výsledky jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel i k správnym skutkovým zisteniam a zároveň vec i správne právne posúdil s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd sa obmedzuje len na odkaz na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na podporu záverov prvostupňového súdu s poukazom na odvolaciu argumentáciu dodáva už iba nasledovné: správnym bol postup súdu prvého stupňa, ktorým porovnal pomery a okolnosti, z ktorých sa vychádzalo pri poslednej úprave výživného s pomermi a okolnosťami v čase rozhodovania o výživnom, na základe čoho dospel k správne záveru, že od posledného rozhodnutia súdu jednoznačne došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov predovšetkým na strane maloletej, ktorá je o 4 roky staršia, v dôsledku čoho úmerne veku vzrástli náklady spojené s jej výživou. V danej veci je tak potrebné konštatovať, že naposledy určené výživné už nezodpovedá ani veku a tým ani potrebám maloletej, ktorá navštevuje 5.roč. osemročného gymnázia, teda v podstate ako keby začala navštevovať strednú školu, čím bezpodmienečne a to aj bez ohľadu na jej mimoškolské aktivity, kde sa aktívne venuje športu, volejbalu, došlo k podstatnému zvýšeniu nákladov na ňu, čo odôvodňuje zvýšenie výživného. Pokiaľ sa týka schopností a možností povinného rodiča, tak tu je potom potrebné poukázať na to, že primárnou povinnosťou rodiča, ktorý nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti je uspokojiť jeho potreby formou platenia výživného, pričom naopak u rodiča druhého teda u matky sa najmä v závislosti na veku dieťaťa mení pomer tzv. osobného a peňažného podielu na plnení si vyživovacej povinnosti takýmto rodičom tzn., že vyživovaciu povinnosť rodiča osobne sa starajúceho o dieťa treba považovať za čiastočne krytú výkonom jeho osobnej starostlivosti o dieťa a to vzhľadom na pomery matky a jej príjem. Otcovi maloletého sa od posledného rozhodnutia súdu zvýšil príjem zo sumy 700, - eur na 1.000,- eur, pribudla mu jedna vyživovacia povinnosť voči mal. K. a zvýšila sa mu vyživovacia povinnosť na plnoletého U. o 20,- eur mesačne. Odvolací súd mal za to, že vzhľadom k výške príjmu otca a k počtu jeho vyživovacích povinností je možné zvýšiť výživné len čiastočne nie na matkou požadovanú sumu, keď odvolací súd považoval takisto za primeranú sumu 95,- eur, teda zvýšil tým výživné o 10,- eur. Suma 10,- eur je sumou symbolickou, avšak výška príjmu otca nedovoľuje zvýšiť výživné vyššou sumou. Takže zvýšenie výživného na sumu 95,- eur považoval odvolací súd za primerané odôvodneným potrebám maloletej ako aj schopnostiam a možnostiam povinného rodiča. Súd prvého stupňa správne rozhodol o nedoplatku otca na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku, ktorý vzhľadom na jeho výšku a pomery otca správne v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. povolil otcovi zaplatiť v splátkach.

Odvolací súd s prihliadnutím k vyššie uvedeným skutočnostiam preto rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Uvedený rozsudok bol prijatý v senáte pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.